Buikwandbreuken

Navelbreuk

Bovenbuikbreuk

Littekenbreuk

ijsselland ziekenhuis

Hier gaat het om u.

www.ysl.nl

Patiënteninformatie

Inleiding

1. Navelbreuk 3

2. Aangeboren navelbreuk 3

3. Navelbreuk op latere leeftijd (vanaf ca. 12 jaar) 3

4. Bovenbuikbreuk 4

5. Littekenbreuk 4

6. Pijnmedicatie 7

7. Mogelijke complicaties 7

8. Weer thuis: een aantal leefregels
   - 8.1 Algemeen 8
   - 8.2 Wondzorg 8

9. Heeft u nog vragen? 9

Deze folder bevat informatie over de navelbreuk, de bovenbuikbreuk en de littekenbreuk. Over de liesbreuk is een aparte folder beschikbaar.

Inleiding

Een breuk in de buik is een uitstulping van het buikvlies door een zwakke plek of opening in de buikwand: de breukpoort. Deze kan ontstaan door erfelijke factoren of door uitrekking van de buikwand. Uitrekking kan optreden in de loop van het leven, bijvoorbeeld door toename in lichaamsgewicht, persen, veel hoesten, vaak zwaar tillen. Een buikwandbreuk is herkenbaar als een zwelling.

De uitstulping van het buikvlies kan een gedeelte van de buikinhoud bevatten. Bij verhoging van de druk in de buik (zoals bij staan, persen of hoesten) kan er meer buikinhoud in de uitstulping komen. De breuk wordt dan groter.

Bij een relatief nauwe breukpoort kan de breukinhoud beklemd raken. Een spoedoperatie is dan nodig.
Alleen op zuigelingenleeftijd kan nog een spontaan herstel van de zwakke plek in de buikwand optreden, daarna is dat niet meer te verwachten.

Meer informatie vindt u
in het voorlichtingsfilmpje:
Wat is een buikwandbreuk?
www.youtube.com > buikwandbreuk

1. Navelbreuk

Een navelbreuk is een zwakke plek in de buikwand, waardoor vetweefsel en soms ook darmen door de navel naar buiten stulpen. De navel ziet er daardoor uit als een bult. Er wordt onderscheid gemaakt tussen een aangeboren navelbreuk en de navelbreuk die op latere leeftijd ontstaat.

2. Aangeboren navelbreuk

Bij de aangeboren navelbreuk treedt meestal spontaan herstel op binnen de eerste drie levensjaren. Er is dan ook geen sprake van een ernstige aandoening.

Hoe kan deze breuk behandeld worden?

Als na drie jaar nog geen spontaan herstel is opgetreden, kan via een operatie de breukpoort worden gesloten. Deze ingreep gebeurt in dagbehandeling.

3. Navelbreuk op latere leeftijd (vanaf ca. 12 jaar)

Deze breuk ontstaat door een verhoogde druk in de buikholte, al dan niet gepaard met een zwakke plek in de buikwand.
Dit kan zijn door zwangerschappen, vetzucht, zwaar lichamelijk werk, enz.
Omdat de navel de dunste laag is van de buikwand kan daar onder deze omstandigheden een breuk ontstaan. De inhoud van de navelbreuk bestaat meestal uit vetweefsel, maar kan bij grotere breuken ook uit een deel van de darmen bestaan.

Een navelbreuk hoeft geen klachten te geven. Als er beklemming optreedt, is dat wel pijnlijk. Bestaat de inhoud uit vetweefsel, dan is dit niet (levens)bedreigend. Dit is wel het geval als er darm in de breuk bekneld raakt.

Hoe kan deze breuk behandeld worden?

Bij herhaaldelijke pijnklachten of steeds terugkerende beklemming is opereren aan te bevelen.

- Een kleine breuk wordt operatief behandeld door het sluiten van de breukpoort. Deze ingreep kan vaak in dagbehandeling gebeuren.
- Als de breuk wat groter is, wordt de buikwand tijdens de operatie verstevigd met kunststofmateriaal (mat). Er kan dan een meerdaagse opname nodig zijn.

4. Bovenbuikbreuk

Boven de navel komen ook breuken voor. Bij deze breuk puilt meestal alleen vetweefsel naar buiten.
De breuk komt nogal eens meervoudig voor en wordt vaker gezien bij mannen. Meestal geeft deze breuk geen klachten, maar een enkele keer kan er pijn optreden.

Hoe kan deze breuk behandeld worden?

Als er klachten zijn, kan een operatie uitkomst bieden. Hierbij wordt de buikwand gesloten. Als sprake is van meerdere breuken, worden die gelijktijdig verholpen.
Het litteken wordt dan langer dan u had verwacht.
De ingreep gebeurt in dagbehandeling.

5. Littekenbreuk

Een littekenbreuk is een onderbreking in de buikwand.
Deze onderbreking is ontstaan op een plaats waar u in het verleden bent geopereerd.

Een littekenbreuk ontstaat meestal doordat de wondgenezing bij de vorige operatie niet goed is verlopen, bijvoorbeeld:

- doordat er een bloeduitstorting ontstond, al dan niet met een ontsteking;
- door een slechte lichamelijke conditie;
- door het gebruik van bepaalde medicijnen, die u nodig had;
- doordat u zo ernstig ziek was dat de wond in de buikwand niet gesloten kon worden en vanzelf is dicht gegroeid, waarna een littekenbreuk ontstond.

Onderzoek

- De arts doet een lichamelijk onderzoek bij u en stelt dan de diagnose. De breuk is meestal gemakkelijk vast te stellen als u staat.
- Aanvullend onderzoek is bij kleine littekenbreuken over het algemeen niet nodig.
  Bij grote littekenbreuken kan een CT-scan nodig zijn om te bekijken hoe uw breuk eventueel hersteld kan worden.

Meer informatie vindt u in de folder *CT-onderzoek zonder contrast toediening*.

Behandeling

- Niet alle littekenbreuken hoeven geopereerd te worden. Wanneer een kleine breuk geen klachten geeft, is een operatie niet nodig. Wel kan een kleine breuk waar niets aan wordt gedaan, in de loop van de tijd groter worden.
- Breuken die groter worden en breuken die klachten geven, komen wel in aanmerking voor behandeling.

De arts zal met u bespreken hoe in uw geval de breuk behandeld kan worden.

In het algemeen zal een **operatie** worden geadviseerd.
Een operatie kan via een snede (incisie) of via een zogenaamde kijkoperatie (laparoscopisch) worden gedaan. De chirurg bespreekt wat in uw geval het beste is.

Wanneer het operatierisico te groot lijkt of wanneer er geen herstelmogelijkheden zijn, kan besloten worden u niet te opereren en te volstaan met het dragen van een aangemeten korset of breukband.

Operatie

Een operatie voor een littekenbreuk is meestal geen kleinigheid. Meestal gaat het hierbij om een relatief grote operatie.

- Het kan bijvoorbeeld nodig zijn om de spierlagen van de buikwand van elkaar los te maken om meer ruimte te krijgen zodat de buikwandbreuk kan worden gesloten. Dat gaat gepaard met grote wondgebieden in de buikwandspieren.
- Bij deze operaties wordt vrijwel altijd een kunststof mat geplaatst om de buikwand te verstevigen.
- Ook kan het voorkomen dat er buikorganen (darmen) in de breukzak gegroeid zijn of dat zij tegen een eerder geplaatste mat aan zijn gegroeid. Bij het losmaken daarvan kunnen nieuwe darmletsels ontstaan, waarvoor het zelfs noodzakelijk kan zijn om een stuk darm weg te halen of om een stoma aan te leggen.

6. Pijnmedicatie

In het ziekenhuis krijgt u zakjes met pijnmedicatie voor de eerste drie dagen. U start met het nemen van deze medicatie op de dag van de ingreep.

7. Mogelijke complicaties

- Geen enkele operatie is zonder risico's. Zo is ook bij dit soort operaties de normale kans op complicaties aanwezig, zoals:
  - een nabloeding,
  - een wondinfectie,
  - trombose, of
  - een longontsteking.
- Bij een wondinfectie of als de wond niet goed geneest, kan uiteindelijk opnieuw een breuk ontstaan. Soms is het noodzakelijk om daarbij een ingebrachte mat te verwijderen.

- Bij een operatie aan een **littekenbreuk** kunnen zich daarnaast nog de volgende complicaties voordoen:
  - Door de grootte van de ingreep en het gebruik van kunststof materialen is er een verhoogd risico dat de wond niet goed geneest. Dat kan aanleiding geven tot een wondinfectie of tot het ontstaan van een nieuwe (recidief) littekenbreuk.
  - Na de operatie kunnen tijdelijk ademhalingsproblemen ontstaan. Dit komt omdat er, door het sluiten van de breuk, voor een normale buikademhaling minder ruimte is dan voorheen.

8. Weer thuis: een aantal leefregels

8.1 Algemene leefregels

Wanneer u goed hersteld bent, kunt u naar huis.

- Een verpleegkundige belt uw familie of kennissen, om hen te laten weten hoe het met u gaat en om uw vertrektijd door te geven. Zij kunnen u daarna op de dagverpleging ophalen.
- Voordat u naar huis gaat, krijgt u instructies over uw voeding, wondverzorging, pijnstilling en uw controleafspraak op de poli.

- Na thuiskomst is het belangrijk dat iemand u verzorgt. Ook kan het prettig of nodig zijn dat iemand medicijnen en/of verband voor u haalt bij de apotheek.
- Wij adviseren u om de eerste 24 uur thuis te blijven, te rusten en geen alcohol te gebruiken.
- Werkzaamheden en dergelijke kunnen na een operatie voor een buikwandbreuk hervat worden op geleide van de pijnklachten.

8.2 Wondzorg

- Uw wond wordt (meestal) behandeld met een **pleister**, omdat de wond nog wondvocht kan lekken.
- Soms worden bij de operatie oplosbare onderhuidse hechtingen gebruikt. Is dit bij u niet het geval, dan moeten de **hechtingen** (of staples) ca. 10 dagen na de operatie worden verwijderd. U krijgt daarvoor een afspraak mee bij ontslag uit het ziekenhuis.
- U mag **douchen**. Heeft u nog een pleister op de wond, verwijder deze dan voordat u gaat douchen. Er mag gewoon water en zeep op de wond komen.
- Ga **niet in bad** zolang uw wond nog niet volledig genezen is. Dit kan uw wond namelijk ‘week’ maken.
- Is de wond droog (komt er geen vocht meer uit) dan hoeft er niets meer op de wond, ook al zitten de hechtingen er nog in.

<u>U moet contact opnemen als:</u>

- De omgeving rond de wond rood is.
- De wond meer pijn gaat doen.
- Geur en/of wondvocht toeneemt.
- U koorts heeft (hoger dan 38.5).
- U zich zorgen maakt.

9. Heeft u nog vragen?

Bel dan de Polikliniek Chirurgie: tel. **010 – 258 59 10**.